



**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI  
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ**



**AZƏRBAYCAN MİLLİ  
KONSERVATORİYASI**

**ISSN 2518-7074 (Print)  
ISSN 2522-1618 (Online)**

# **KONSERVATORİYA**

*Sənətşünaslıq üzrə elmi jurnal  
Scientific Journal of Scientific Studies*

**№ 3 (56)**

**Bakı – 2022**

**TƏSİSÇİ:**  
Azərbaycan Milli Konservatoriyası

**Print ISSN: 2518-7074**  
**Online ISSN: 2522-1612**

## “Konservatoriya” elmi jurnalı

“Konservatoriya” elmi jurnalı Azərbaycan Milli Konservatoriyasının Elmi Şurasının 26 dekabr 2008-ci il tarixli 7 sayılı protokolu ilə təsdiq edilib, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində 17.12.2008-ci il tarixdə 2770 sayılı Şəhadətnamə ilə qeydə alınmışdır. Jurnalın fəaliyyət istiqaməti sənətsünəşliq üzrə olduğundan burada musiqişünəşliq, etnomusiqişünəşliq elmi ilə yanaşı təsviri incəsənət, xoreoqrafiya, filologiya, fəlsəfə, teatr və s. bu kimi istiqamətli elmi məqalələr dərc olunur.



“Konservatoriya” elmi jurnalı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyasət Heyətinin 30 aprel 2010-cu il tarixli iclasında (protokol № 10-R) “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən elmi nəşrlərin siyahısı”na salınmışdır. Müasir zamanın yeni tələblərinə görə respublikada mövcud olan elmi jurnallarla bərabər bir daha təftişdən keçdikdən sonra 2020-ci il üçün yenidən nizamlanmış siyahıya daxil edilib. “Konservatoriya” elmi jurnalı ildə 4 dəfə (üç aydan bir) nəşr edilir. Dərgidə Azərbaycan, ingilis, türk, rus və başqa dillərdə məqalələr dərc olunur.

**ISSN** INTERNATIONAL  
STANDARD  
SERIAL  
NUMBER  
“Konservatoriya” elmi jurnalı  
2016-cı ildən etibərən Print və  
Online ISSN almışdır.



“Konservatoriya” elmi  
jurnalı ROAD (Directory of open  
access scholarly resources) Elmi  
qaynaqların açıq əldə etmə resursu  
üzrə axtarış sistemində qeydiyyatdadır.



PLOS Open Access  
Public Library of Science  
(PLOS, İctimai elmi  
kitabxana)



This work is licensed under a Creative  
Commons Attribution-NonCommercial  
4.0 International License.

“Konservatoriya” jurnalı  
elmi məqalələri internet saytında  
yerləşdirməklə açıq siyasət (Open  
Access) yeridir. Açıq istifadədə olan  
jurnal o deməkdir ki, bütün məqalə-  
ləri ilə birlikdə hər istifadəçi üçün  
ödənişsiz və rahat əldə ediləndir. Bir  
şərtlə ki, əldə edilən informasiya  
qeyri kommersiya məqsədi ilə istifa-  
də ediləcək. İstifadəçilər məqalələri  
oxuya, köçürə, paylaşa, kopyalaya,  
axtara və istinad edə bilirlər. Bu za-  
man istinad verərkən müəllifdən ica-  
zə almağa ehtiyac yoxdu. Redaksiya-  
nın riyət etdiyi bu mövqə 2002-ci  
il Budapeşt açıq əldə etmə təşəbbü-  
sü qaydalarına uyğundur.



Scientific Indexing Services

**SIS Scientific Indexing  
Service** (SIS Scientific Group – Elmi indeksasiya xidmət-  
ləri) “Konservatoriya” jurnalı bu bazada 6129 nömrəsi  
altında qeydiyyatdadır. (Journal ID:6129 page 307). Bu  
bazada fərdi səhifəmiz mövcuddur.



2019-cu ildən etibarən “Konservatoriya” jurnalı **РИНЦ** (Российский Индекс Научного Цитирования) ilə müqavilə bağlamışdır (Müqavilə 257-07/2019). “Konservatoriya” jurnalının 2016-cı ildən etibarən nömrələri elibrary.ru saytında yerləşdirilir. Azərbaycan Milli Konservatoriyasının və “Konservatoriya” jurnalının fərdi səhifəsində həm jurnal, həm də məqalələr barədə bütün informasiya yerləşdirilir.

## REDAKSİYA HEYƏTİ

### **Siyavuş Kərimi**

Rektor, xalq artisti, professor

### **Lalə Hüseynova**

Elmi işlər üzrə prorektor, sənətsünaslıq  
üzrə fəlsəfə doktoru, professor

### **Malik Quliyev**

Tədris işləri üzrə prorektor, sənətsünaslıq  
üzrə fəlsəfə doktoru, professor, əməkdar  
müəllim

### **Sənubər Bağirova**

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru,  
dosent, əməkdar incəsənət xadimi

### **Zümrüd Dadaşzadə**

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru,  
professor, əməkdar incəsənət xadimi

### **Kamilə Dadaşzadə**

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

### **Ülkər Əliyeva**

Sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor

### **Faroqat Əzizi**

Sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor, Tacikistan

### **Rəna Məmmədova**

AMEA-nın müxbir üzvü, sənətsünaslıq  
üzrə elmlər doktoru, professor

### **Oqilxon İbrahimov**

Sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor, Özbəkistan

### **Uğur Alpaqut**

Professor Dr., Bolu Abant, Izzet Baysal  
University, Türkiyə

### **Saule Uteqaliyeva**

Sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor, Qazaxıstan, Kurmanqazı ad.  
Qazax Dövlət Konservatoriyası

### **Abbasqulu Nəcəfzadə**

Sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor

### **Fəttah Xalqzadə**

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru,  
professor, əməkdar incəsənət xadimi

### **Violetta Yunusova**

Sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor, Rusiya, Moskva Dövlət  
Konservatoriyası

## EKSPERT ŞURASI

**Ceyran Mahmudova**

Sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor

**Sevil Fərhadova**

Sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor

**Faiq Nağıyev**

Bəstəkar, əməkdar incəsənət xadimi, dosent

**Fəxrəddin Baxşəliyev**

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

**Sərdar Fərəcov**

Bəstəkar, əməkdar incəsənət xadimi

**Eldar Mansurov**

Bəstəkar, xalq artisti

**Cəmilə Həsənova**

Sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru,  
professor

**Məmmədağa Umudov**

Əməkdar incəsənət xadimi, professor

**Firudin Qurbansoy**

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

**Ramiz Əzizov**

Əməkdar müəllim, professor

**Malik Mansurov**

Əməkdar artist, dosent

### NÖMRƏNİ HAZIRLADI:

**Baş redaktor**

*Lalə Hüseynova*

Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor

**Baş redaktorun müavini**

*Ülkər Əliyeva*

Sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru, professor

**Məsul redaktor və saytın administratoru:**

*Gülnarə Manafova*

**Redaktor:**

*Fazilə Nəbiyeva*

Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru,

**Operator:**

*Gülnar Rzayeva*

**Dizayn:**

*Gülnarə Rəfiq*

**Ünvan:** Az 1073, Bakı ş.

Ələsgər Ələkbərov 7

**Tel.:** (012) 539-71-26

(Elmi işlər üzrə prorektor:

Lalə Hüseynova)

(050) 329-67-98

(Məsul redaktor: Gülnarə Manafova)

**Email:** [azconservatory@gmail.com](mailto:azconservatory@gmail.com)

**Sayt:** [konservatoriya.az](http://konservatoriya.az)

© AMK– 2022

---

## MÜNDƏRİCAT

### **Balet**

#### **Lalə HÜSEYNOVA**

Böyük ədəbiyyatın balet məkanı: “Məhəbbət əfsanəsi”nin novator xüsusiyyətlərində  
Nazim Hikmət pyesinin roluna dair ..... 6

### **İfaçılıq sənəti**

#### **Nuranə ZEYNALOVA**

Azərbaycan fortepiano repertuarında xalq musiqi işləmələrinin metodik əhəmiyyəti .. 15

### **Musiqi və kino**

#### **Aysel RÜSTƏMOVA**

Sənədli filmlərdə musiqinin rolu ..... 28

### **Şəxsiyyətlər**

#### **Rövşən QURBANOV**

Ərtoğrul Cavidin Azərbaycan musiqi tarixində yeri və rolu ..... 39

### **İfaçılıq sənəti**

#### **Fazilə Nəbiyeva**

Tanınmış violinoçu Arif Manaflının Azərbaycan və Türkiyə musiqi mədəniyyətinin  
inkışafında rolu ..... 51

### **Linqvistika**

#### **Samirə İMANOVA**

Universitetlərdə qeyri-linqvistik ixtisasların tələbələrinə ingilis dilinin tədris  
xüsusiyyətləri ..... 66

### **İfaçılıq sənəti**

#### **İradə HÜSEYNOVA**

Azərbaycan vokal sənətində İlham Nəzərovun ifaçılıq üslubunun özəlliklərinə dair ... 72

### **Kitab nəşrləri**

#### **Tərlan SEYİDOV**

Üzeyir Hacıbəylinin elmi sistemi əsasında milli məqam təfəkkürünün inkışaf proqramı  
(F.Bədəlbəyli və T.Seyidovun proqramının Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən birinci  
nəşrinin çapdan çıxmasının onilliyinə) ..... 81